waterschap Hollandse Delta

WATERSCHAPSBLAD

Officiële uitgave van het dagelijks bestuur van het Waterschap Hollandse Delta

Nr. 26924
15 oktober
2026

Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid waterschap Hollandse Delta 2026

De Verenigde Vergadering van waterschap Hollandse Delta besluit,

gelet op artikel 109a van de Waterschapswet en hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit,

vast te stellen:

Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid waterschap Hollandse Delta 2026.

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. doelmatigheid: de mate waarin bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen worden gerealiseerd.
b. doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde doelen en effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Artikel 2 Interne onderzoeken

1. Het college van dijkgraaf en heemraden stelt ieder jaar vast welk(e) intern(e) onderzoek(en) naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid wordt(en) verricht.
2. Per intern onderzoek wordt globaal aangegeven:
    a. het object
    b. de reikwijdte
    c. de onderzoeksmethode
    d. doorlooptijd
    e. de wijze van uitvoering
3. Bij de in lid 1 genoemde vaststelling wordt tevens aangegeven welke budgetten in de programmabegroting zijn opgenomen voor de uitvoering van de onderzoeken.

Artikel 3 Voortgang onderzoeken

Het college van dijkgraaf en heemraden rapporteert in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de begroting en jaarstukken over de planning respectievelijk de voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid en de uitputting van de bijbehorende budgetten.

Artikel 4 Rapportage en gevolgtrekking

1. De uitkomsten van een onderzoek worden vastgelegd in een rapportage.
2. Op basis van de resultaten van ieder onderzoek stelt het college van dijkgraaf en heemraden indien van toepassing een plan van verbetering op.
3. Het college van dijkgraaf en heemraden biedt de Verenigde Vergadering de rapportage en indien aanwezig het plan van verbetering ter kennisneming aan.

Artikel 5 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 15 oktober 2027.
2. Deze verordening kan worden aangehaald als Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Waterschap Hollandse Delta 2026.

Toelichting op de artikelen

Artikel 2. Intern(e) onderzoek(en)

Het onderzoeksplan wordt door het college van dijkgraaf en heemraden vastgesteld, en geeft op hoofdlijnen de voorgenomen onderzoeken weer. Afstemming met de Verenigde Vergadering is minimaal noodzakelijk in verband met de mogelijk uit te voeren onderzoeken door de rekenkamerfunctie. Het onderwerp van onderzoek voor het komende jaar moet uiterlijk samen met de begroting worden ingediend bij de Verenigde Vergadering. In de verordening kan worden aangegeven wat in een onderzoeksplan in ieder geval moet worden opgenomen. De onderwerpen genoemd in het tweede lid kunnen als volgt worden toegelicht:

a. Het object van een onderzoek wordt dusdanig omschreven zodat het duidelijk is wat de afbakening van het onderzoek is. Daarbij worden bij de doelmatigheidsonderzoeken de scheidslijnen aangegeven ten aanzien van de te onderzoeken procedures en instrumenten. Bij de doeltreffendheidsonderzoeken worden duidelijk de scheidslijnen met andere beleidsvelden aangegeven.
b. De reikwijdte van ieder onderzoek strekt zich in beginsel uit tot het college van dijkgraaf en heemraden, organisatie-eenheden en instellingen waarvoor het waterschap bestuurlijk verantwoordelijk is of waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door het waterschap worden bekostigd. De reikwijdte kan in het onderzoeksplan worden ingeperkt door het aangeven van het te onderzoeken tijdvak en de te onderzoeken organen, organisatie-eenheden en instellingen. Aangegeven wordt welk tijdvak wordt onderzocht en welke organisatie-eenheden en instellingen van buiten het waterschap bij het onderzoek worden betrokken. De frequentie van uit te voeren onderzoeken wordt in het onderzoeksplan opgenomen doch niet voorgeschreven in de verordening.
c. Hier wordt aangegeven welke onderzoeksmethoden zullen worden gebruikt.
d. Hier wordt een inschatting gegeven van de duur van het onderzoek, eventueel onderverdeeld in onderzoeksfasen.
e. De onderzoeken worden in opdracht van het college van dijkgraaf en heemraden uitgevoerd door het ambtelijke apparaat (al dan niet met inbreng van deskundigheid van derden). of geheel door derden. Indien de ambtelijke organisatie de onderzoeken uitvoert zullen in de onderzoeksopzet waarborgen dienen te worden ingebouwd waarmee de onafhankelijkheid van de analyse en/of adviezen ter verbeteringen worden gegarandeerd. Dat betekent dat het onderzoek wel mag worden uitgevoerd door functionarissen die in hun dagelijks werk betrokken zijn bij het onderzoeksobject. De analyse en de aanbevelingen tot verbetering komen echter zoveel als mogelijk onafhankelijk tot stand en worden uitgevoerd door functionarissen die niet in hun dagelijks werk betrokken zijn bij het onderzoeksobject.
f. Het college van dijkgraaf en heemraden is wettelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de onderzoeken. De Concerncontroller treedt daarbij op als opdrachtnemer, gegeven de benodigde onderzoeksexpertise en de onafhankelijke positie van deze functie in onze organisatie. De Concerncontroller kan vervolgens inschatten of zijn stafteam zelf over de benodigde expertise beschikt om de onderzoeksvraag te beantwoorden, of dat het beter is om daar een externe partij voor te benaderen. Wanneer daar voor wordt gekozen treedt de Concerncontroller ten opzichte van deze derde partij op als gedelegeerd opdrachtgever namens het college van dijkgraaf en heemraden. Daarvoor kan ook worden gekozen wanneer de capaciteit niet toereikend is op het moment dat het onderzoek dient te worden uitgevoerd. In beide gevallen is met het bij Concerncontrol beleggen van deze taak de onafhankelijkheid van het onderzoek zo goed als mogelijk gewaarborgd door de positionering van deze staffunctie in onze organisatie, gesteund door het op 25 oktober 2022 vastgestelde Statuut van de Concerncontroller.

Artikel 3. Voortgang onderzoek

De bedrijfsvoeringparagraaf van de begroting en jaarstukken geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering. Daarbij wordt een relatie gelegd met de inhoud van de programma's van de begroting en jaarstukken. Het ligt voor de hand om in deze paragaaf eveneens te rapporteren over de stand van zaken bij de interne onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur.

In de praktijk zal niet altijd gewacht worden op de jaarrekening maar zullen de verslagen tussentijds op de agenda van de Verenigde Vergadering worden geplaatst.

Artikel 4. Rapportage en gevolgtrekking

Met de instelling van de onderzoeken beoogt het waterschap de transparantie van handelen te vergroten en de publieke verantwoording daarover te versterken. De bevindingen van de onderzoeken worden dan ook neergelegd in rapporten voor de Verenigde Vergadering, zoals voorgeschreven in artikel 109a, tweede lid, van de Waterschapswet. Dit artikel luidt als volgt:

1. Het college van dijkgraaf en heemraden verricht periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. De Verenigde Vergadering kan bij verordening hierover regels stellen.
2. Het college van dijkgraaf en heemraden brengt schriftelijk verslag uit aan de Verenigde Vergadering van de resultaten van de onderzoeken. De bevindingen van de onderzoeken dienen volgens artikel 103 tweede lid van de Waterschapswet te worden gevoegd bij de jaarrekening en het jaarverslag. Dat betreft uiteraard de verslagen over onderzoeken die lopende het verslagjaar zijn afgerond.

Systematische aandacht voor doelmatigheid en doeltreffendheid impliceert ook het doel om te leren, om te denken over en te streven naar verbetering, daarom is in deze verordening opgenomen dat evaluatie en aanbevelingen voor verbetering onderdeel zijn van de rapportage, en dat zo nodig door middel van een plan van verbetering het vervolgtraject wordt ingezet. De bedrijfsvoering is een zaak van het college van dijkgraaf en heemraden. Het is dan ook het college van dijkgraaf en heemraden

dat maatregelen moet nemen tot verbetering. Het college van dijkgraaf en heemraden stelt een plan van verbetering op en voert deze uit. Het uiteindelijke rapport en het plan van verbetering wordt ter kennisgeving aan de Verenigde Vergadering aangeboden.

Artikel 5. Inwerkingtreding en citeertitel

In dit artikel is opgenomen dat de verordening per 15 oktober 2027.